

2025-11-12

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se
Dnr: Ju2025/01945

Stiftelsen Allmänna Barnhusets yttrande över utkast till lagrådsremiss – Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Ju2025/01945

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har tagit del av förslaget och lämnar i detta remissvar våra synpunkter.

Sammanfattning och ställningstagande

Stiftelsen Allmänna Barnhuset avstyrker förslaget om att införa en differentierad straffbarhetsålder, där barn från 13 år kan hållas straffrättsligt ansvariga för brott med minst fyra års fängelse i straffskalan.

Våra utgångspunkter

Vårt arbete utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter och barnrättskommitténs allmänna kommentarer. Vi menar också att beslut som rör barn ska baseras på forskning och kunskap som stärker barns rätt till goda och jämlika uppväxtvillkor, något som också är gynnsamt för samhället. Att stödja forskning och kunskapsutveckling är en central del av vårt uppdrag. Det är utifrån denna grund vi lämnar våra synpunkter.

Kommentarer

I vårt yttrande över **SOU 2025:11** har vi redovisat våra argument mot en sänkt straffbarhetsålder. Vi hänvisar till dessa och anser att de även gäller i detta förslag. Det är oroande att lagrådsremissen inte tagit till sig de invändningar som framkommit från många experter och

organisationer inom olika områden – inte bara barnrättsorganisationer. Sammanfattningsvis vill vi framhålla följande:

- **Bristande analys och forskning:** Förslaget om sänkt straffbarhetsålder saknar en grundlig analys av både effekter i samhället och konsekvenser för barn. Det saknas stöd för att en sänkning av straffbarhetsåldern skulle minska den allvarlig brottsligheten, något som både den tidigare utredningen och flera tunga remissinstanser har påpekat. En barnkonsekvensanalys borde ha genomförts, särskilt eftersom barn som begår brott ofta själva är utsatta i gängkriminella miljöer. En sådan analys ska tydliggöra när och hur barnets bästa kan behöva vägas mot andra intressen.
- **Otillräckligt jämlikhets- och diskrimineringsperspektiv:** Enligt SiS (2023) har 81 procent av pojkar under 15 år på särskilda ungdomshem en psykiatrisk diagnos. BRÅ har visat att barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ofta har svårare med planering och känsloreglering, vilket gör dem mer sårbara för rekrytering till kriminalitet. Barn med dessa diagnoser har inte beaktats i förslaget. Det bidrar till en dubbel utsatthet för barnen och gör förslaget mindre träffsäkert.
- **Oförenlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter** och ett bristande barnrättsperspektiv. FN:s barnrättskommitté har i sina senaste rekommendationer till Sverige (2023) tydligt uppmanat att behålla straffmyndighetsåldern på 15 år, och vi delar uppfattningen hos majoriteten av remissinstanser att förslaget strider mot barnkonventionen. De barnrättsliga övervägandena måste väga tyngre än de skäl som framförs för en sänkning – vilket vi anser att de inte gör i detta fall.

Utöver våra tidigare synpunkter vill vi även uttrycka oro över barns rätt till utbildning vid fängelsevistelse. Barn i fängelse ges inte samma möjlighet att genomföra sin skolgång. Det är särskilt allvarligt eftersom skolgång och gymnasiebehörighet är avgörande faktorer för barns framtida välmående och självständighet.

Det är därför avgörande att arbetet med tidiga och samordnade förebyggande insatser inom skola, socialtjänst och civilsamhälle stärks, så att alla barn ges möjlighet till en trygg uppväxt fri från våld och med tillgång till utbildning.

Stockholm 2025-11-12

Anne-Marie Brodén

Ordförande

Linda Ljunggren Syding

Generalsekreterare